

KONU: 2023 YILI YURTDIŞI VERGİDEN İSTİSNA GÜNLÜK HARCIRAH TUTARLARI

10.01.2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6656 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile 2023 yılı başından itibaren geçerli olacak yurt dıŐı gündelik (HARCIRAH) tutarları açıklanmıŐtır.

Karara göre brüt aylık tutarı 9.773,56 TL'den fazla olan çalışanlar için geçerli olmak üzere, 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak olan gelir vergisinden istisna yurt dıŐı gündelik tutarları aŐağıdaki gibidir.

Ülkeler	Gündelik tutarı	Para birimi
ABD	182	ABD Doları
Almanya	164	Euro
Avustralya	283	Avustralya Doları
Avusturya	166	Euro
Belçika	161	Euro
Danimarka	1.238	Danimarka Kronu
Finlandiya	148	Euro
Fransa	160	Euro
Hollanda	156	Euro
İngiltere	115	Sterlin
İrlanda	155	Euro
İspanya	158	Euro
İsveç	1.359	İsveç Kronu
İsviçre	283	İsviçre Frangı
İtalya	152	Euro
Japonya	31.405	Japon Yeni

Kanada	244	Kanada Doları
Kuveyt	50	Kuveyt Dinarı
Lüksemburg	161	Euro
Norveç	1.193	Norveç Kronu
Portekiz	155	Euro
Suudi Arabistan	617	Suudi Arabistan Riyali
Yunanistan	158	Euro
Kosova	123	Euro
Diğer AB Ülkeleri	127	Euro
Diğer Ülkeler	157	ABD Doları

Örnek:

YURTDIŞI HARCIRAH BORDROSU

SEYAHATE ÇIKAN		ABC	
GÖREVİ		Genel Müdür	
			GİRİŞ YAPINIZ
1	BRÜT ÜCRETİ	₺	10.000,00
2	ÇIKIŞ VE DÖNÜŞ TARİHİ		15/04/2023-30/04/2023
3	SEYAHAT SÜRESİ		15
4	İLK 10 GÜNLÜK SÜRE	10	
5	GERİYE KALAN SÜRE	5	
6	GİDİLEN ÜLKE	ALMANYA	
7	ÖDENEN TOPLAM DÖVİZ	3280,00	
8	BİR GÜNLÜK YASAL HARCIRAH		164
10	İLK ON GÜNLÜK YASAL HARCIRAH	2460	
11	KALAN GÜNLERİN YASAL HARCIRAH	820	
16	TOPLAM YASAL HARCIRAH (17+18+22)	€ 3.280,00	
18	DEĞERLEME KURU	19	
23	D.V. %0,759)	₺	473,01

YURTDIŞI HARCIRAH UYGULAMASI YASAL MEVZUATI

G.V.K. nun İşle İlgili Seyahat ve İkâmet Giderlerini Ücret Saymayarak Vergiden İstisna Eden 24/2 nci Maddesi Hükümü : G.V.K. nun gider karşılıklarında istisnalardan söz eden 24 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında, Harcırâh Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler (firmalar) tarafından, mensuplarına ödenen işle ilgili gerçek seyahat ve ikâmet giderlerinin vergiden müstesna olduğu açıklandıktan sonra, yemek ve yatmak giderlerinin götürü olarak gündelik şeklinde de ödenebileceği belirtilmiş ve Devletçe verilen gündeliklerin bu konuda sınır teşkil ettiği hükme bağlanmıştır.

K.V.K. nun 13 üncü Maddesi : 5520 sayılı K.V.K. nun 6/2'nci maddesinde "safî kurum kazancının tesbitinde G.V.K. nun ticarî kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır." denilmek suretiyle, G.V.K. nda yer alan işle ilgili seyahat ve ikâmet giderlerine ilişkin hükümlerin, kurumlar açısından da aynen geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

6245 Sayılı Harcırâh Kanunu'nda Yer Alan Hükümler : Özellikle, işle ilgili seyahatlerde yemek ve yatmak giderlerinin harcırâh gündeliği olarak ödenmesine imkân tanıyan ve bu konudaki kurallar açısından Devlet memurlarına verilen harcırâh gündeliklerine atıfta bulunan G.V.K. nun 24/2 nci maddesi hükümü muvacehesinde, işle ilgili seyahatler sırasında yemek ve yatmak giderleri karşılığında ödenecek gündeliklerin gider yazılması açısından, 6245 sayılı Harcırâh Kanunu'nun ve buna ilişkin uygulamaların da konumuz açısından önemi vardır.

➤ SEYAHAT VE İKÂMET GİDERLERİNİN KAZANÇTAN İNDİRİLMESİNE İLİŞKİN GENEL ŞARTLAR :

Seyahat ve ikâmet giderlerinin işletme gideri olarak dikkate alınabilmesi için mevcut olması gereken genel nitelikteki şartlar ve kurallar, yukarıda da değinildiği üzere, G.V.K. nun ticarî, ziraî ve meslekî kazançlarla ilgili 40/4, 57/8-c ve 68/3 üncü maddelerinde yer almaktadır.

1. Yapılan Seyahatin İşle İlgili Olması Şartı
2. Seyahat Giderlerinin Yapılan İşin Önemi ve Genişliği ile Mütenasip Olması Şartı :
3. Yapılan Seyahatin, Seyahat Maksadının Gerektirdiđi Süreye Maksud Olması Şartı :
4. Yapılan Giderlerin Belgelerle Tevsik Edilmesi Şartı : Seyahat giderlerinin kazançtan indirilmesinin son şartı, bu amaçla yapılan fiili harcamaların V.U.K. 227 inci ve izleyen maddelerinde yer alan hükümlere uygun olarak tevsik edilmesidir.
5. Őu var ki, yemek ve yatmak giderlerinin götürü olarak yani harcırâh gündeliği şeklinde ödenmesi halinde, bunların tevsiki şart değildir. Böyle hallerde, Devletçe ödenen en yüksek gündelik seviyesine kadar olan tutar götürü seyahat gideri olarak, aşan tutar ise, vergi öncesi brüt tutarı üzerinden, görevli şahsa ödenen ücret vs. olarak gider yazılır.

➤ SEYAHAT GİDERLERİ KARŐILANACAK ŐAHISLAR

1.İşletme Sahibi : İşletmeyi idare ve temsil etmek yetkisine sahip olmaları ve bu amaçla faaliyet göstermeleri dolayısıyla, işle ilgili seyahat giderleri kazançtan indirilebilecek olanların başında işletme sahipleri gelmektedir. Bunların gerekli hâddi aşan veya şartlara aykırı olan seyahat giderlerinin işletme kazancından indirilmesi mümkün değildir.

2. Hizmet Erbabı ve Diğer Ücretliler : İşletme sahibinden sonra işle ilgili seyahat yapacak ve kendilerine seyahat gideri ödenebilecek görevliler, yönetim ve denetim kurulu başkan ve üyeleri, tasfiye memurları ve hizmet erbabıdır. G.V.K. nun 61 inci maddesinde, bunlara hizmetleri karşılığında çeşitli şekillerde yapılan ödemeler ücret sayıldığı gibi, G.V.K. nun 24/2 nci maddesinde de bunlara ödenen harcırâh gündeliklerinin istisna hâddini aşan kısımlarının ücret olarak vergilenmesi öngörülmüştür.

3. Geçici Görevle Görevlendirilen Diğer Kimseler : özel işletmelerin de, iktisadî, malî, hukukî, teknik ve lisan gibi özel bilgi ve ihtisas isteyen konularda, dışarıdan bazı kimselere şahsen işle ilgili görevler vererek, bunları iş seyahatine göndermeleri halinde, bunların seyahat giderlerini kazançtan indirmeleri mümkün bulunmaktadır.

✓ **Görevlinin Yol Giderleri :**

Bu giderler, görev yeri değiştirilen şahsa ait şehirlerarası veya uluslararası taşıt ücretleri ile eski ikâmetgâhtan taşıtın kalktığı yere ve taşıtın vardığı yerden yeni ikametgâha kadar yapılan taksi, hamaliye vs. gibi yol giderlerini kapsar.

Görevlinin Yolculuk Sırasındaki Yemek ve Yatmak Giderleri veya Bunlara Karşılık Verilen Gündelikler : Bunlar, görev mahalli değiştirilen şahsa, yolda geçen süreler için verilen yemek ve yatmak giderleri olup, genelde gündelik şeklinde ödenir. Daimî görev yeri değiştirilenlere, vardıkları yeni görev yerlerinde, yemek ve yatmak gideri veya harcırah gündeliği ödenmesi söz konusu değildir.

➤ **GÖTÜRÜ YEMEK VE YATMAK GİDERLERİ (HARCIRAH GÜNDELİKLERİ) :**

Bilindiği gibi Harcırah Kanunu'nda, görev seyahatlerine ilişkin yol giderleri yanında yemek ve yatmak giderlerinin de, tevsik edilen fiili tutarları üzerinden değil, belli ölçülere göre götürü olarak ödenmesi öngörülmüş bulunmaktadır.

Oysa G.V.K. na göre, tüm seyahat giderlerinin, görevlilere V.U.K. na göre tevsik edilen fiili tutarları üzerinden ödenmesi esastır.

Böyle olmakla beraber, G.V.K. nun 24/2 nci maddesinde, görev seyahati yapan kimselere verilen gerçek yol giderlerinin tümüyle vergiden müstesna olduğu açıklandıktan sonra, yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündeliklerin, aynı aylık seviyesindeki Devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla olmamak veya Devletçe verilen gündeliklerin en yüksek hâddini aşmamak kaydı ile vergilenmeksizin gider yazılmasına imkân tanınmış bulunmaktadır.

G.V.K.nunda yer alan bu hüküm muvacehesinde, gündeliklerin sadece miktar yönünden değil, diğer şartlar açısından da Harcırah Kanundaki şartlara ve esaslara uygun olması gerekmektedir.

AKADEMİK